Gdańskie dni Sąsiadów

Co roku wydarzenia sąsiedzkie organizowane oddolnie skupiają wiele osób. Tegoroczną edycję Gdańskich Dni Sąsiadów musieliśmy odwołać w trosce o wspólne bezpieczeństwo.

Wykorzystaliśmy ten czas, by przyjrzeć się relacjom sąsiedzkim w Gdańsku. Połączyliśmy siły z Gdańską Organizacją Turystyczną, która odpowiada za obsługę Karty Mieszkańca. Wspólnie przeprowadziliśmy badanie, w którym pytaliśmy, o to jak żyje się Wam z sąsiadami i co jest najważniejsze w Dniach Sąsiadów. Dzięki Wam wiemy, że najbardziej lubicie spędzać ten czas na Waszych podwórkach przy wspólnym stole i zabawie. Wiele osób nie wyobraża sobie innej formy spotkania, a wydarzenia online nie oddają tej atmosfery bliskości.

Wspólnie z Wami czekamy z niecierpliwością na bezpieczne warunki i sąsiedzkie spotkania od **maja 2022 roku**. Spójrzcie na wyniki naszego badania, może zainspirują do nowych sąsiedzkich działań.

2021

Zadowolenie z relacji sąsiedzkich

Na ile ogólnie jesteś zadowolony/a ze swoich relacji z sąsiadami?

Poziom zadowolenia zmienia się wraz z długością zamieszkiwania w danym miejscu. Wśród osób, które dopiero co się wprowadziły z kontaktów z sąsiadami jest zadowolona nieco ponad połowa (**55%**). Po ponad 5 latach mieszkania w tym samym miejscu **67%** osób pozytywnie ocenia swoje relacje sąsiedzkie.

Więcej zadowolonych z sąsiedztwa jest też w grupie mieszkańców domów wielorodzinnych (**78%**) oraz szeregowych (**71%**) niż domów wielorodzinnych (**62%**).

zadowoleni: 63,3%

niezadowoleni: 11,1%

Wartości Gdańskich Dni Sąsiadów

Co jest dla Ciebie najważniejsze w Dniach Sąsiadów?

wspólna zabawa i relaks z sąsiadami 12,9%

aktywność i działanie w trosce o miejsce zamieszkania 20,3%

możliwość spotkania znanych i poznania nowych sąsiadów 19,7%

współpraca i zgoda z sąsiadami 10,8%

związek z miejscem zamieszkania – domem, ulicą, dzielnicą 37,3%

Osoby, które znają tę inicjatywę, cenią ją przede wszystkim za aktywną formę i troskę o miejsce zamieszkania oraz możliwość spotkania się w gronie sąsiedzkim i poznania nowych sąsiadów (ze **20%** odpowiedzi).

Kto zna Dni Sąsiadów?

Czy znasz Gdańskie Dni Sąsiadów?

Większość (**59%**) badanych osób słyszała lub nawet uczestniczyła w *Gdańskich Dniach Sąsiadów*. Sąsiedzkie spotkania są bardziej popularne wśród starszych – o wydarzeniu słyszało ½ osób w wieku życia i zdałowie ¼ osób w wieku 18-24 lata.

Gdańskie Dni Sąsiadów są też zdecydowanie częściej rozpoznawane przez osoby o dłuższym stażu zamieszkania w konkretnym miejscu. Wśród osób mieszkających ponizej roku słyszało o nich **35%**, ale już wśród tych, które mieszkają w obecnym miejscu ponad pięć lat aż **66%**. Osoby o dłuższym stażu zamieszkania częściej są też uczestnikami lub organizatorami wydarzeń.

40,5% nie, nigdy o nich nie słyszałem/łam

47,1% tak, słyszałem/łam o tej inicjatywie

8,3% tak, brałem/łam udział w wydarzeniu organizowanym w sąsiedztwie

4,1% tak, organizowałem/łam wydarzenie w sąsiedztwie

Poziom zaufania do sąsiadów

Czy ogólnie rzecz biorąc, masz zaufanie czy też nie masz zaufania do sąsiadów?

Poziom zaufania do sąsiadów wzrasta wraz z długością zamieszkiwania w danym miejscu. Wśród osób, które wprowadziły się nie więcej niż 2 lata temu około **63%** ufa swoim sąsiadom, natomiast wśród osób zamieszkujących w danym miejscu ponad 5 lat aż **75%**.

Bardziej ufają sobie mieszkańcy domów jednorodzinnych lub szeregowych (**82%**), niż osoby mieszkające w budynkach wielorodzinnych. W tym drugim przypadku znaczenie ma wielkość bloku – w tych do 6 kondygnacji sąsiadom ufa **71%**, w wyższych – **68%**. Prawdopodobnie wiąże się to z poziomem znajomościanonimowości.

mam zaufanie: 69,9%

nie mam zaufania: 22,3%

Typy relacji sąsiedzkich

Czy są tacy sąsiedzi, o których możesz powiedzieć:

Świadczymy sobie drobne przysługi 78,1%

Kiedy się spotykamy to powiemy sobie „dzień dobry", ale nic więcej 34,3%

Bywamy u siebie na imieninach, urodzinach 30,3%

Ciągle się z nimi kłócę 13,2%

Socjologowie wyróżniają różne typy relacji, które pokazują, jak wiele wymiarów ma nasze sąsiedztwo. Im większa miejscowość tym częściej kontakty z sąsiadami są konwencjonalne, ograniczają się do wymiany grzeczności. Mieszkańcy mniejszych miejscowości częściej wspierają się drobnymi przysługami (sąsiedzkie świadczeniowe) i utrzymują kontakty towarzyskie. Gdańsk wyróżnia się w porównaniu z innymi dużymi miastami: **76%** badanych ponaga sąsiadom (w porównaniu z **64%** w miastach powyżej 500 tys. mieszkańców). Naturalną częścią sąsiedztwa są konflikty (sąsiedzkie konflikty). W Gdańsku kłótnie między sąsiadami zdarzają się częściej niż w innych dużych miastach (**14%** w porównaniu z **6%**).

Kontakt z sąsiadami

Z jakich form kontaktów z sąsiadami korzystasz najczęściej?

forum osiedlowe 12,0%

przypadkowe bezpośrednie rozmowy (przy okazji przypadkowych spotkań) 75,9%

celowe bezpośrednie rozmowy (celowe zaczepienie lub odwiedzenie sąsiada) 41,6%

telefon rozmowy telefoniczne 22,1%

grupy w mediach społecznościowych (sąsiadzka, osiedlowa w mediach społecznościowych 23,3%

tablica ogłoszeń na klatkach schodowych 27,2%

Częściej odwiedzają lub zagadują swoich sąsiadów osoby mieszkające w domach wolnostojących. W budynkach wielorodzinnych popularne są tablice ogłoszeń (**42%**). W sąsiedzkich mediach społecznościowych aktywne są szczególnie osoby w wieku 25-34 (**38%** z nich). Osoby po 34 roku życia częściej niż inne wybierają rozmowy telefoniczne (ok. **25%**).

Co można zmienić między sąsiadami?

Co chciałabyś/byś zmienić w relacjach sąsiedzkich?

aby były bliższe 23,3%

nic nie chcę zmieniać 21,1%

aby ludzie szanowali innych i ich potrzeby 15,8%

aby sąsiedzi byli bardziej życzliwi 8,6%

chciałbym/abym zmienić sąsiadów 6,2%

aby ludzie chcieli współpracować w lokalnych kwestiach 2,7%

nie wiem 2,2%

W temacie dbania o wspólną przestrzeń najczęściej pojawiały się zarzuty o brak kultury osobistej i poszanowania potrzeb innych mieszkańców (np. hałasy, palenie na balkonach, niewłaściwe korzystanie z przestrzeni wspólnych), z drugiej strony apele o większą życzliwość i empatię.

Co można zmienić między sąsiadami?

Co chciałabyś/byś zmienić w relacjach sąsiedzkich?

Wśród osób, które oceniły swoje relacje z sąsiadami negatywnie lub neutralnie prawie co czwarta chciałaby, aby te relacje były bliższe. Ta bliskość to przypadkowe pogawędki, spędzanie wspólnego czasu ale też po prostu znajomość swoich imion. **3%** chciałoby zaangażować swoich sąsiadów w dbanie o wspólną przestrzeń. **6%** respondentów ocenia swoje relacje z sąsiadami na tyle źle, że chciałoby zmienić sąsiadów lub sąsiedztwo.

Badanie było realizowane od **22 kwietnia** do **9 maja 2021 roku** i jest efektem współpracy Instytutu Kultury Miejskiej i Gdańskiej Organizacji Turystycznej – operatora Gdańskiej Karty Mieszkańca.

Wzięło w nim udział [illegible] osób, w tym [illegible] za pośrednictwem kanałów GKM oraz [illegible] za pośrednictwem kanałów IKM.

Należy pamiętać, że uzyskana próba nie jest próbą reprezentatywną ani dla ogółu posiadaczy Gdańskiej Karty Mieszkańca, ani – tym bardziej – dla ogółu mieszkańców miasta. W konsekwencji prezentowane w niniejszym raporcie wyniki nie mogą być uogólniane na populację gdańszczan i gdańszczanek.

2021

skład i ilustracje: studio.kmicic